

ERDÉLYI

T. „Otthon” Irók és Hirlapírók Köre
 UNGARIA VII., Erzsébet körút 9—11.
 BUDAPEST

Főszerkesztő: dr. Pál Árpád
 KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
 IV. évfolyam, 16 (884) szám. * Szombathely, 1935. január 19.
 Főmunkatárs: dr. Gyárfás Elemér

Hitler nyilatkozik az angol sajtónak a békéről és a szomszédos államokhoz való viszonyról

A keleti egyezmény tervét nem fogadja el. A Népszövetség mai összetételét kifogásolja

Londonból jelentik: Hitler hosszabb nyilatkozatot adott Wardprice-nak, a Daily Mail főszerkesztőjének. Nyilatkozatában ismételt hangsúlyozta békeszándékát.

— Tulságosan ismerem a háboru borzalmait, — mondotta. — Egy újabb európai tömegszárlás még súlyosabb szerencsétlenséget hozna, mint az eddigi háboruk és csak a kommunisták malmára hajtáná a vizet. Világosan hangoztatni akarom, hogy

Németország a maga részéről sohasem fogja megzavarni a békét, ámde hogyha bárki megtámad, darázsfaszra nyúl. Mert a szabadságot épügy szeretjük, mint a békét.

— Minden kényszer nélkül biztosítottam Franciaországot, hogy nincs több területi igényünk és hogy önként lemondunk a visszatorlások gondolatáról. Most hasonló ünnepélyességgel kijelentem, hogy semmi nyomás, kényszer, vagy erőszak nem készíthet bennünket becsületünk, jogaink és egyenlőségünk feláldozására. A szerződéseknél nincs semmi értelmük, ha nem olyan kormányok között jönnek létre, amelyek adnak valamit a saját becsületükre. Németország a becsület alapján akar állni szomszédaival szemben. Keleti határainkon ezt már elértük.

— Mindig habozni fogunk, ha arról lesz szó, hogy olyan egyezményt kössünk, amelynek következményei előre nem láthatók.

— Nem akarunk önérdékből háborút indítani,

de éppoly kevéssé vagyunk hajlandók bennünket nem érdeklő, idegen érdekekért háboruszkodni. Készek vagyunk azonban szomszédainkkal kölcsönös megnemtámadási egyezményt kötni.

Mikor térhet vissza Németország a Népszövetségbe?

— Nem akarjuk a Népszövetségbe való visszatérésünk lehetőségét feltételekhez kötni, — mondotta Hitler. — Ez attól függ csak, hogy teljesen egyenjogu nemzetként térhünk-e vissza. Ez nem feltétel, hanem a józan ész követelménye. Amíg a Népszövetség csak a győztes államok kölcsönös biztosítótársasága lesz, nincs joga magát Népszövetségnek nevezni és nem maradhat állandóan olyan szerződéshez kötve, mely saját belső tökéletlenségénél fogva korlátozott értékű. A multban sok nemzet vesztett háborút. S ha az lenne az örök törvény, hogy egy vereség után egy nép egyzersmindenkorra elveszti becsületét, maga a Népszövetség is csak másodrendű becsületű, vagy megalázott, becsületlen nemzetekből állna. Eddig nem vált gyakorlati igazsággá az az ostoba tévhít, hogy a vereség egyúttal becsületlenséget jelent és nem türhetjük, hogy Németország legyen az első példája az ilyen örültségnek.

Hitler meghívta Lavalt Berlinbe?

Bécsből jelentik: A Telegraph párizsi diplomáciai körökből arról értesül, hogy Hitler meghívta Lavalt hivatalos látogatásra Berlinbe. Laval a meghívást tudomásul vette, de a végleges elhatározást későbbre tartotta fenn. A lap szerint a francia kormány meg akarja várni, milyen ma-

gatartást tanúsít Németország az osztrák függetlenségről szóló római jegyzőkönyvek és az egész dunai probléma tekintetében és attól teszi függővé a meghívás elfogadását.

A lap híret még nem erősítették meg.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon).

HOGYAN ELJEN A VESEBAJOS EMBER!

Orvosi tanácsok vesebajosok számára.

Irta dr. Lukács Pál belgyógyász főorvos. — E nélkülözhetetlen munka tartalomjegyzékéből: A vese szervezete és működése. A vesebetegségek tünetei. A vesebetegségek különböző formái. A vesebetegségek okai. A vesebetegségek megelőzése. A vesebetegségek vizsgálati módszerei és azok jelentősége. Vizeletvizsgálat. A vese működési vizsgálata. Egyéb vizsgálati módszerek. A vesebetegségek gyógykezelése. Diétás gyógymódok. Általános alapelvek. A sómentes, illetve sószegény diéta. Karell-féle kúra. Gerson-féle kúra. Diétás gyógykezelések vese- és húgykő bántalmaknál. Gyógyszeres és sebészeti kezelés. Egyéb gyógykezelések. A vesebetegnek konyhája. Táplálékaink konyhasótartalma. Táplálékaink fehérjetartalma stb. — A kiváló szerző huszeves orvosi gyakorlat, gazdag tapasztalatai alapján írta meg művét. Elvezetés és mindenki számára könnyen érthető stílusban világosítja fel a vesebajban szenvedőt mindarról, amit életmódjáról, diétájáról, stb., stb. tudnia kell.

Beszerezhető: Kladóhivatalunkban.

Vidéki rendelésnél plusz portó.

Ára 78 lsi.

Ifjúsági problémánkhoz

Irta: Dr. Kinczli József teológiai tanár.

Az utóbbi időben ismét sok szó esik ifjúságonkról. Feléje fordul a közvélemény; sorsával, jövőjével fokozottabb mértékben kezdenek foglalkozni. Ezt az érdeklődést és megmozdulást csak dicsérni lehet, mert nincs égetőbb feladatunk, mint annak az elősegítése, hogy oly ifjúság sorakozzék mögénk, amely történelmi hivatását kellően be tudja tölteni. Ezért hasznosak mind a gyakorlati nekiindulások, mind az elméleti elgondolások, tanácsok, tervek fölvetődése, szövegvetése, mert ezek nyomán egyre tisztultabban alakul ki, hogy mi is a teendője az idősebb nemzedéknek a fiatalág útjának egyengetésében s milyen legyen az ifjúság célkitűzése, mik legyenek az eszmények, amelyek felé törekednie, mik az eredmények, amelyeket elérnie kell.

Az idősebb nemzedék legfontosabb feladata, hogy — más népek teljes megbecsülése mellett — föntartsa ifjúságunk lelkeben a saját népe multjával és jelenével a legbensőbb folytonosságot és összefüggést. Segítse hozzá az idősebb nemzedék a maga tanuló ifjúságát, hogy az feladatát tisztán lássa s megtalálja azokat az utakat, amelyeken haladnia kell, kezében világitó fátylával, az erdélyi magyarság előtt. Gyámolítsa, hogy munkája, feladata betöltéséhez szükséges eszközök és módszerek alkalmazásában a kellő jártasságra tegyen szert.

E segítséget nyújtani csak akkor képes, ha előbb maga tisztán lát e kérdésben. Talán némileg hozzájárul e tisztánlátás megszerzéséhez, ha először is figyelembe vesszük azokat az adottságokat, amelyeket az uralomváltozás teremtett az erdélyi magyarság életében, hisz ezek az adottságok azok, amelyek nagyrészt előírják feladatainkat.

Egyik figyelemreméltó adottság, hogy az államhatalom változásakor nemcsak területileg szakadt el Erdély magyarsága az anyaországtól, hanem mingyárt a legelső időkben a körülmények bizonyos szellemi különbözőséget is hoztak létre a két terület magyarsága között. Magyarország, a kommunizmus karjaiban töltött aléltás után, lényegesen megváltozott arculattal és lelkülettel — részben a romboló elemeknek az országból való menekülése folytán, részben pedig az otthoni általános tisztogatásban minden hangadó szerepétől való megfosztatása, a szabadkőművesség nyílt vádolósa és megbüntetése s a lendületes keresztény reneszánsz által gyökeresen, szinte máról-holnapra szakított a háború előtti és alatti szellemmel. Oly átalakuláson ment át, amely legelső volt az akkori Európában. (A fasizmus is később jött; Ausztriában csak most történik az, ami Magyarországon 1919 végén és 1920-ban történt. Persze azóta már történt nem egészen kedvező irányu eltulodás.)

Erdélyben lényegesen más volt a helyzet. Itt a kommunizmus nem jutathott uralomra. Nem jött tehát visszahatás sem. Itt csendben fejlődött tovább az életben, közfelfogásban, irodalomban és a szellem, amely a mult század végén és a jelenleginek elején alakult ki. Az a felfogásában, gyakorlatában, erkölcsi elgondolásaiban, mindenében könnyed, ledér, liberális, szabados szellem, amely mindenre inkább való, csak arra nem, hogy megújhodást, föllendülést tudjon kitermelni. Ezt csak fokozta, hogy Erdélynek is kijutott abból az emigrációs táborból,

amely támadását, bomlasztó, erjesztő működését nem szünt meg tovább folytatni az egészséges megújodást áhító magyar szellem ellen. Így állt be bizonyos lelki szétszakadtság.

Ez a szellem maradt sajtójának, irodalmának nagy részével irányítója az erdélyi magyarságnak. Ebből a szellemből kezdte meg első táplálkozását ifjúsága is. Természetes, hogy ez jóra nem vezethetett. S valóban ifjúságunk egy része sokszor olyan szellemi és erkölcsi felfogásról, olyan kezdeményezésekről, törekvésekről tett tanúságot, amelyek mellán kelthettek aggodalmat az erdélyi magyarság sorsát szívükön viselőik között.

Másik fontos adottság, amelyről megfeledeknünk nem szabad, az, hogy intelligenciánk száma folyton csökkenőben van. Ezt nem kell bővebben bizonyítani. A kényszerű fejlődés útja ez az adott körülmények között. Mi idézi ezt elő? Kettős okot jelölhetünk meg. Egyrészt azt, hogy a középiskolai zömét kitevő állami, városi, községi tisztviselők fokozatosan a többségi elemből kerülnek ki. Ha itt-ott egy népkisebbségi is felfajta állásba juthat, az számunkra mint vezető, levékeny tag teljesen megszűnt létezni. Másik ok, hogy a régebbi áldásos, fel-frissítő folyamat, amellyel az alsóbb népi osztályok állandóan nagy számmal pótolták ki a középosztály apadó sorait, erősen megcsappant s hovatovább csaknem egészen megszűnik. Egyszerű népünk ugyanis nem tartja érdemesnek fiait továbbképzésére, mióta azok elhelyezkedési lehetősége oly nagy mértékben problematikusá vált.

Ezek az okok természetesen a magyarság középosztályának erős lepadására vezetnek. Intelligens osztályunk ilyen számbeli csökkenésével kapcsolatosan arra kell gondolnunk, hogy a mennyiségi csökkenést némileg kárpótoljuk az új anyag minőségének emelésével. Más szóval: kevesebbedő számú intelligens ifjúságunk figyelmét föl kell hívunk hivatására s e hivatás betöltésére alkalmassá kell őket képeznünk.

Az említett két adottságból a következő két gyakorlati következtetést kell levonnunk.

1. Ne ismerjünk fontosabb feladatot, mint azt, hogy ifjúságunkat a legteljesebb keresztény világnézettel szereljük föl. A régi liberális szellemnek teljesen el kell tűnnie. Napjainkban, mikor nagy államok nem vonakodnak a keresztény társadalomtudomány iskolájába járni, tőle tanokat kölcsönözni, s felismerik annak roppant nevelő, építő erejét: kétszeresen feladatunk nekünk, kicsinyeknek

Szappanfőzés

Irtá: Harsányi Gréte

Anna néni boldog volt, ha meglátogathatta leányát, Ilikét, aki Pestre ment férjhez. Gyakran töltött Pesten néhány hetet, gyönyörködött az unokáiban, élvezte leánya boldogságát és élvezte azt a kiválóan vezetett háztartást is, amit ő állított be Ilikének. Anna néni nevelte Borist, a szakácsnét, Julis is az ő keze alatt tanulta meg a szobalányi mesterséget, hát nemigen lehetett kifogás ellenük. Boris, meg Julis valószínű örömmámorban úsztak, ha az öreg méltósága megdicsérte őket, mert szó ami szó, mégis többet nyom a latban az ő szava, mint az Ilikéé.

Nemhiába volt Boris az Anna néni nevelése, viszont hiába lett belőle pesti szakácsné. — Főzés közben éppolyan lelkiismeretességgel gyűjtögette össze a faggyút, meg a zsíradékot, mintha még most is a vidéki ház nagy szappanfőző üstjére gondolna... És Boris majdnem megkergült egyszer a nagy izgalomtól, amikor megint eljött az öreg méltósága és azt kérdezte:

— Hát ez meg micsoda?

— Faggyú, kezeit csokolom. — felelte Boris — ebbe a bödönybe gyűjtögettem a szappannak valót.

— Érdekes — mosolyodott el furesán az öreg dáma — hát ti még mindig itthon főzitek a szappant? Hiszen már én magam sem csinálom. Althozz évek hosszú sora óta!

Segítség és gyógyulás minden tüdőbetegnek.

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása

Irtá: Dr Müller Vilmos ig. főorvos, tanácsos.

E könyv szerzője a tüdőbetegségek ismert szakorvosa dr Müller Vilmos egészségügyi főtanácsos, főorvos 130 oldalas könyvében arról ír, miként lehet a legyengült, beteg szervezetet ismét helyreállítani. Legfontosabb a tüdőbajoknál a megfelelő táplálkozás és a helyes életmód. A kiváló szakorvos szerint nemcsak a könnyű lefolyású tüdőbajoknál, hanem a legsúlyosabb esetekben is teljes gyógyulás áll be, ha a beteg esetleg e műben foglalt áldást-hozó, értékes tanácsokat követi.

Hogyan éljen, hogy meggyógyuljon a tüdőbeteg ember, arra tanít ez a könyv.

Ara csak 90 lél.

Kapható kiadóhivatalunkban.

az erőforrásból meríteni. Keresztény világnézet itassa át ifjúságunk szellemét, acélozza meg erkölcsét. Viharálló, gerinces, elvű jellemek csakis ebben az iskolában nevelődnek. Ha ifjúságunktól lelkiséget és férfiasságot várunk: úgy nincs még egy eszköz, mely azt biztosabban megszerezne; nincs más, mely annyira acélozni, konzerválni, embert erővel megtölteni képes volna, mint a régi, évezredek óta bevált keresztény „educatio strenua”. A helyes erkölcsi magatartás elsajátításán túl ismerjük meg a keresztény társadalom elméletét, szellemét s azt, adott viszonyaink szemlélésével, erdélyi életünkre alkalmazhatjuk.

2. Másik elodázhatatlan gyakorlati feladat: ifjúságunk szellemi színvonalának a jelenleginél jóval magasabb emelése.

Aki közelebbről nem figyelte meg a felnövekvő új nemzedék szellemi felkészültségét, annak sejtelme sincs arról a hanyatlásról, mely az előző nemzedékhez viszonyítva előállt. Nem szölok itt arról a néhány tiszteletreméltó kivételről, kik fegyelmezett lélekkel észrevették s önképzéssel pótolták a hiányukat, hanem a nagy többségről. E sorok írójának alkalmá volt megfigyelni az utóbbi 3

évben kikerülti erettségizett ifjak közül néhányat, evenként 12—15-öt, akikben azonban Erdélynek csaknem minden katolikus liceuma s egy-két román állami liceum is képviselve volt. Sőt alkalmá volt arra is, hogy a pusztá megfigyelésen túl őket vezesse s szellemi továbbképzésükben közreműködje. Mint olyan, aki ezzel az ifjúsággal szívvel-lélekkel együtt-érez; ki gondolat- s érzésvilágukba belehelyezkedett, lenyomottságuk tudatát átérzte, nyugtalan tekintetük kérdésért megértette; új elgondolásait, életnézetét, célkitűzéseit és törekvéseik irányában nem állott idegenül; sajnosan kellett oiy hiányokat tapasztalnia, melyek nagy mértékben elszomorítóak voltak. Sokszor megdöbbenő hiányok, házugok. Nem azt értjük ezalatt, hogy tudásanyaguk és annak köre kicsiny; hogy esetleg nem tudják azt, amit a korábbi nemzedék tanult. Hiszen ehelyett tudhatnak mást s végre is azon lehet vitatkozni, hogy a nevelésben és tanításban mely kultur-értékeket tartunk kiemelkedőknek és közlendőknek. Ellenben az igazi baj az, hogy középiskolából kikerült ifjaink nem tanultak meg helyesen gondolkodni, gondolataikat helyesen, olyan formában kifejezni, ahogyan erettségizett ifjútól azt mindenki jogosan elvárja. Nem hozzák magukkal az értelemnek azt a kifinomítását, kialakítottságát, csiszoltságát, mely a középiskolai oktatásnak legfőbb feladata volna s melyet valaki ha ott meg nem szerzett, a legtöbb esetben egész életében nélkülözni fog.

Nem hiszem, hogy szellemi képességek csökkenéséről van szó az újabb nemzedéknél, hanem más tényezők tenyésztek ki ezt a helyzetet: a sokszor változó, kísérletező, egymást váltogató tantervek; a középiskolai tananyag kevésbé szerencsés összeállítása; s legelsősorban: ifjúságunk küzdelme a nyelvi nehézségekkel. Ez utóbbi eredményezi, hogy tanulásában nem a megértést, az értelmi gyarapodást tartja főcélján, hanem a tananyagnak gépies átvételét s annak az ellenőrzéskor jól-rosszul való elrecitálását.

E bajon okvetlenül segíteni kell. Talán leghelyesebb volna e feladatot megoldani az ifjúsági egyesületi élet keretein belül.

A program gyakorlati megvalósítását társadalmunknak meg kell találnia, hiszen a legfontosabb dologról: történelmi és műveltségi multunkhoz méltó további életünkről van szó.

Ha azt akarjuk, hogy értékes, jellembelileg szilárd, gerinces, megingathatatlan sorban álló, szellemiekben csillogó, világoskodó művelt ifjúságot kapjunk: meg kell találnunk a módját, hogy ez az ifjúság keresztény világnézeti alapra helyezkedjék, — szellemiekben pedig a legalaposabban legyen fölverte.

— Dehát mit méltóztatik csinálni a sok jó zsíradékkal?

— Átvesszi a gyár, amelyik ott van a közeli városban. Ad érte kész szappant. Rendes jó szappant. Nem kell otthon bajlódni vele.

— En bizony arra gyűjtöm — felelte kissé büszkén Boris —, hogy egyszer majd kifőzöm itthon, magam.

Másnap reggel Ilike kissé tovább aludt, mert későig bridgeztek az este. Az öreg dáma korán kelt, tértül-fordult, egyszerűen benyitott a konyhába:

— Te Boris, — mondta a szakácsnénak —, megfőzhetnénk ma azt a szappant. Segítenék szívesen.

— Jaj, kezeit csokolom — örvendezett Boris —, de még nem hoztuk hozzá szódát.

— Szaladj el, hozzál. Itt a pénz. Mit főzöl ebédre? Majd én előkészítem addig.

A szakácsné meghozta a szódát. Az ebédet csak úgy mellékesen főzték, a szappant kényeztettek jobban.

— Nem sok ebben a szóda, te Boris?

— De bizony, keztisokolom, én is úgy nézem.

— Tudod, mit mondok? Szaladj el, hozzál még egy kis faggyút, Ne is kicsit. Hozzál bőven. Ha már főzünk, főzünk eleget. Itt a pénz.

— Szaladok, keztisokolom, hozok.

— Jaj, mamám, drágám, minek farsztoz

magadat — mondta Ilike, mikor felkelt és álmosan nézett ki a konyhába — én még nem is volt elég a faggyú, éppen a napokban láttam.

— Dehogyan nem elég, elég az bőven — felelte Anna néni és betuszkolta Ilikét a fürdőszobába — csak fürdöj nyugodtan, majd elvesszem magam, ha már belefogtam...

Kinézett a konyhajtón a folyosóra, mintha ezzel is hamarabb jönne meg a szakácsné az új faggyúval. Megjött, hozott bőségesen.

— Nem volt lelkem otthagyni, olyan szép, tiszta faggyú — mentegette magát, mikor látta, hogy az öreg méltósága soknak ítéli.

— Jól van, nem baj. De most megint le kell menned, mert most már a szóda nem lesz elég. Itt a pénz, siess.

Az öreg ember friss volt, eleven, jókedvű. Derűs öröm áradt el arcán, amíg magyarizgatta leányának, hogy milyen haszon ez a szappan, mennyit takarít meg Ilike. Hány nagymosásra lesz elég az a sok jó szappan, hány-szor marad meg egy-egy csomó pengő, amit a szappannra kellene kiadni.

— Igazán hálás vagyok, mama — felelte Ilike — bizony jól esik megtakarítani valamit. Jön a Karácsony, annyi kiadásom lesz, azt sem tudom, hol áll a fejem...

Másnap a gyerekoszobában töltötte a délutánt az öreg dáma. A gyerekek nem győzték kivárni egymás szavát, hogy már ők beszélhessenek a nagymamával. Ülegették, becézgették, faggatták, mit csinál a vidéki házban a há-

Kilenc külföldi állammal kedvezően folynak Románia kereskedelmi tárgyalásai

Manolescu-Strunga miniszter beszámolója a kormány gazdasági bizottságában. Sajtónyilatkozatában vitatkozik a kiviteli és behozatali érdekeltségek elégedetlenségével

Bucuresti. Saját tud. A kormány gazdasági bizottsága csütörtök este kilenc órakor összeült Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter lakásán. A miniszter részletes ismeretű előadást tartott külföldi utjának tapasztalatairól s az eredményekről, amelyeket a különböző országokban folytatott tárgyalások során elért. Ausztriával, Magyarországgal, Csehszlovákiával, Lengyelországgal, Franciaországgal a megegyezőések már megkötöttek tekintetben, míg Németországgal, Angliával, Hollandiával, Belgiummal és más országokkal a külkereskedelmi egyezmények kötésére irányuló tárgyalások kedvező mederben haladnak.

A gazdasági bizottság ülése után a sajtó képviselői rámutattak Manolescu Strunga előtt azokra a panaszokra és ellenvetésekre, amelyeket az utóbbi időben a nagyipar képviselői az új külkereskedelmi rendszerrel szemben emeltek. Az ipar és kereskedelmi miniszter így válaszolt:

— Nem látom be, hogy miért okozhatna zavarokat a nagyipar életében az új külkereskedelmi rendszer. Es állalában

nem értem, micsoda igazolható ellenvetések lehetnek az importőröknek, amikor az 1934. évi behozatal értékének teljes összege kétféle milliárdal nagyobb, mint az 1932. és 33. éveké.

Érdekes, hogy ebben a két évben mégsem hallottunk panaszokat, mégsem mondta senki, hogy külkereskedelmi forgalmunk abnormális lenne és a román nagyipar szükségletei kielégítést nyertek e mellett a két milliárdal kisebb értékű behozatal mellett s nem mutatkoztak akkora hiányok a nyersanyaggal való ellátásban, mint ma.

— Bármennyire fejlődött is gyáripari termelésünk, mégsem engedhető meg, hogy bizonyos, a nehéz idők által parancsolt korlátozást ne tartsunk tiszteletben.

— Ami pedig a kivitelt illeti, ismét nem látom, miért vannak az exportőrök annyira kétségbeesve? Ugyanis a kivitelt 1934 novemberében, vagyis az új rendszer első hónapjában 1.6 milliárd lei, szemben az 1933 év novemberének 1.3 milliárd lei értékű kivitelével. Ré kell mutatnom, arra, hogy

külkereskedelmi mérlegünkben a javunkra mutató többlet állandó növekedésben van, úgy hogy az elmúlt év végéig máig nem 1.5 milliárd aktív egyenleget ért el.

szemben a mindössze 244 millió többlettel.

amit a 1934 év első hónapjaiban el tudunk érni, amely hónapokban a régi rendszer volt érvényben.

— Nem látok tehát semmi okot az ijedségre és teljes bizalommal nézek a jövő elé. Természetesen, nem lehet kivánni, hogy két hónap alatt már mutatkozzanak az új rendszer

összes kedvező eredményei. Az új rendszer értékek igazi megismeréséhez idő kell. Mindenesetre az összes külföldi piacokon erőteljes munka indult meg külkereskedelmünk érdekeinek szolgálatára.

— Az, hogy kénytelen voltam bizonyos korlátozásokat eszközölni, (amiket nem bánom, nevezzenek zaklatásoknak), nagyon igaz, de ez szükséges mindaddig, amíg a normális helyzetet helyreállítjuk külkereskedelmünkben s amíg nem sikerül rábírnunk a külföldi országokat, hogy külkereskedelmünknek azokat az előnyöket biztosítsák, amelyeket más országoknak is biztosítanak. Tudomásul vettem a Gyáriparosok Szövetsége által megszövegezett kívánságokat. Abban a helyzetben vagyok, hogy ezeket a kívánságokat a nagyiparra nézve kedvezően oldjam meg.

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Ujból föltámadtak a keleti egyezmény körüli buzgólkodások

Az orosz, cseh és francia érdekű tervezethez Lengyelország és Németország hozzájárulását akarják megszerezni

Párizsból jelentik: A francia fővárosban különös jelentőséget tulajdonítanak annak a találkozásnak, amely Beck lengyel külügyminiszter és Laval között folyt le, a Népszövetség mostani genfi tanácsulása alkalmából. Nem tartják véletlennek, hogy éppen a találkozás időpontjában adták át a német birodalmi kormánynak a keleti egyezményre vonatkozó francia jegyzéket. A genfi találkozás és a berlini diplomáciai lépés között beavatott összefüggést látnak. Hangoztatják, hogy Laval nem mondott le arról, hogy Németországot és Lengyelországot rábírija a keleti egyezményhez való csatlakozásra.

Az Oeuvre szerint bizonyos oldalról azt a kívánságot hangoztatják, hogy ha Németország és Lengyelország elutasítják a keleti egyezményhez való csatlakozást, a mostani genfi ülészek alatt — mint kölcsönös segítségre kötelező egyezményt — sürgősen meg kellene kötni a keleti egyezményt Franciaország, Csehszlovákia és Oroszország között. Varsóban úgy tudják, hogy Beck még nem foglalt állást sem a keleti egyezmény, sem az osztrák függetlenségi garancia tárgyában. Lengyelország előbb megvárja, hogy Németország ezek tekintetében mire határozza el magát.

A római francia—olasz egyezmény előtt a kisantant külügyminiszterei konferenciára gyűltek össze Laibachban. Képünk az értekezleten résztvevőkről készült. Az asztal mellett (balról jobbra) Jelitics jugoszláv, Titulescu román és dr. Benes csehszlovák külügyminiszterek ülnek. Az asztalt újságírók veszik körül.

... mikor felkelt és ál-
— én még nem is
napokban láttam.
... ég az bőven — fe-
olta Ilikét a fűrdő-
godtan, majd elvég-
gtam...
a folyosóra, mintha
g a szakácsné az új
öségesen.
hagyni, olyan szép,
magát, mikor látta,
nak itéli.
De most megint le-
ár a szóda nem lesz
...
olt, eleven, jókedvű,
n, amíg magyaráz-
en haszon ez a szap-
Ilike. Hány nagy-
k jó szappan, hány-
somó pengő, amit a
...
k, mama — felelte
egtakarítani valamit,
adásom lesz, azt sem
...
ban töltötte a dél-
yerekek nem győzik
gy már ők beszélhes-
lelgették, becézgették,
vidéki házban a há-

örző kutya, a szürke kis lovacska, a kis borjú? Mikor mehetnek oda? Jaj, csak már itt volna a Karácsony, itt volna végre a szünidő! Egész délután tervezték, hogy szánkót kérnek a Jézuskától. A szánkót egy kis szürke ló húzná, repülne, mint a madár az egész karácsonyi szünidő alatt.

Egyikük sem hallotta, hogy odakint záporos zuhogással esik az eső. Az ablakok csukva voltak és ők olyan nagyon nagy barátságban, olyan nagy mulatságban töltötték az időt, maguknak, maguk között.

— Boris szakácsné bedugta a fejét az Ilike szobája ajtaján:

- Tessék már kijönni egy percenetre!
- Mi az, Boris?
- Boris zokogva tördelte a kezét:
- Jaj nekem, jaj, kezitesókolom, jaj nekem szegény fejemnek...
- Dehát mi baj? Mi történt?
- Jaj nekem... a szappan!
- És Boris hangosan sügta, eltorzult arcgal:

— Puha lett! Puha! Hát én jót akartam, mind kiraktam a balkonra, mondom, hadd szikkadjon. Hát aztán megeredt ez a fertelmes nagy zápor...

— De Boris, hát mért nem vetted be hamar?

— Kezitesókolom, honnan tudjam én abban az ablaktalan, csúnya, pesti konyhában,

hogy milyen az idő odakint?... Tessék csak jönni...

Kimentek a balkonra. Ilike maga sem tudta, sírjon-e, vagy nevéssen a szörnyű látványon: a balkon szappanlevesben úszott. Mind elverte az eső a szappant.

— Mert puha volt, — sirta Boris, — de jaj nekem, mit mond most énrám az öreg méltósága?...

Ilike nem habozott. Azonnal kihozta a pénztárcáját és pénzt adott Borisnak:

— Szaladj, szerezz valahol firss háziszappant, nehogy baj legyen...

Boris szípgova nézte a pénzt:

— Csakhogy ez kevés, kezitesókolom... nagyon sok volt a szappan. Elég lett volna három esztendőre... Mert kétszer is hozott velem szódát az öreg méltósága, meg fagyút is vétetett velem, de sokat... és azt mondta, maga rakja el a speizba, maga veszi számon a darabokat...

— Hát mennyi kell? — kérdezte kétségbeesetten Ilike.

Boris megmondta. Nem volt mit tenni, Ilike odaadta a pénzt.

— Nagymama kihívta Ilikét a másik szobába:

— Nézd, lelke, én kiszámítottam, hogy három teljes esztendőre el vagytok látva szappannal. Annyi idő alatt bőven megtaríthatod azt a pénzt, ami arra a szánkóra kellene. Alkalmi vétel. Már úgy lealkudtam, hogy jéle-

nem lehet. És aztán azt is akarom még mondani, hogy ne vegyél nekem semmiféle karácsonyi ajándékot. Nagyobb öröm az nekem, ha megvehelem a gyerekeknek azt a szánkót... De add ide most azt a pénzt, amit a szappanra kellene költened...

— Az a pénz nincsen együtt, mama. Azt én úgy adogatnám ki lassan. És most úgyszólván egy krajaárom sincsen...

— De hiszen tegnap még számolgattad előttem a pénzedet, hogy mit veszel a gyerekeknek... ha a szánkót megvesszük, más ajándék nem kell nekik.

Ilike zavartan hebegett, de szerencsére kiszaladhatott az előszobába, mert csöngettek. Egy rendőr állt az ajtó előtt, mellette sipítózó, félrecsúszott kalapos vénkisasszony.

— Ez az a lakás! Ennek a balkonjáról csorog! En nem tudom, mit csinálnak, de kártérítést követelek! Majd én megmutatom! Ilyen hanyagság! Nézz meg, mivé lett a ruhám! Nézz meg! Kártérítést követelek!

Megfordult, dühösen mutogatta lucsakos szoknyáját, úgy kiabált tovább:

— Ilyen hanyagság! En nem tudom, mi csorog a balkonjukról, de az már mégis sok, hogy az ember nyugodtan megy és egyszerezek megesúszik, mert olyan sima az aszfalt, hogy akár szánkózni lehetne rajta!...

— Szánkózni?... — ismételte különös mosollyal Ilike és ahogy elfojtottan kacagni kezdett, a könny is kicsordult szeméből...

A Népszövetség tanácsa a Saar-vidéket osztatlanul visszaadja Németországnak

Március elsejére tűzte ki a visszaadás időpontját. A terület semlegesítésére és egyéb átmeneti intézkedésekre nézve külön egyezkedés lesz a német, francia és saarvidéki kormányok között

Genéből jelentik: A Népszövetség tanács-ülése csütörtök délután 4 órától kezdve állandó munkában volt, hogy a saarvidéki népszavazás eredményéről határozatot hozhasson. A határozati javaslat előkészítésével az Aloisi báró vezetés alatt hármas bizottság foglalkozott, s ennek a bizottságnak mindaddig nem lehetett határozott indítványt megszövegeznie, amíg a Saar-vidék átadásában leginkább érdekelt két nagyhatalom: Franciaország és Németország az átmeneti kezelésre nézve meg nem egyezett. Tegnap már jelentették, hogy Franciaország a Saar-vidékre nézve a katonátlanítást és a semleges területtel nyilvánítást követelte. A genfi német főkonzul útján a Népszövetség hármas bizottsága tárgyalást kezdett a német kormányval, s végre is sikerült a francia álláspontot a német igényekkel kiegyeztetnie. Ezerint a Saarvidék visszacsatolását azonnal kimondja a Népszövetség, s a katonátlanítás és egyéb átmeneti kérdés megoldását a német és francia kormányok, s a saarvidéki kormányzat bizottság külön tárgyalására bízza. Este hét órákor érkezett meg a német kormány hozzájárulása a kérdések ilyen különválasztásához, s ezen az alapon a hármasbizottság azonnal el is készítette és előterjesztette határozati javaslatát.

A Népszövetség tanácsának többször felbeszakitott ülését este 8 órákor ismét megnyitották, s azonnal tárgyalás alá vették a hármas bizottsági javaslatot. Ennek következő volt a szövege:

1. A tanács elhatározza, hogy a Saar-területet osztatlanul visszacsatolja a versaillesi szerződésből eredő kötelezettségek fenntartásával és ama különös kötelezettségek szerint, amelyek a népszavazással állnak összefüggésben.
 2. A tanács 1935 március elsejére tűzi ki az időpontot, amelyben Németországot visszahelyezik a Saar-vidék kormányzati jogaiba.
 3. A tanács megbízza a hármas bizottságot, hogy a német és francia kormányval, továbbá a saarvidéki kormánybizottsággal együttesen megállapítsa azokat a rendelkezéseket, amelyek a saarvidéki kormányváltásra való tekintettel, érvényesek, továbbá amelyek az első pontban említett kötelezettségek végrehajtására vonatkoznak.
- Ha február 15-ig a kormányok nem állapodnak meg, a hármas bizottság a Népszövetség elé terjeszti újabb javaslatait.*

Néhány perccel 9 óra előtt a Népszövetség tanácsa egyhanguan hozzájárult a hármas bizottság javaslatához.

Laval francia külügyminiszter beszél. — A határozatnak azt az értelmezést adta, hogy előzetes lőleletekől függ a Saar-vidékre vonatkozó felségjog átruházása

A hármas bizottság előterjesztését Aloisi báró olasz megbízott tette meg, aki után Laval kért szót s a következőket mondotta:

— A szavazás megtörtént. Az eredmény világos és belőle kifejezésre jut az akarat, amely kategorikus. A Saar-vidék népe önként döntött sorsáról. A Népszövetség tanácsának a Saar-vidék visszacsatolását kell elhatároznia. Amint Franciaország a népszavazás döntését eleve érvényeseknek jelentette ki, a szerződések betartásának elvéhez való hűségét bizonyította be. Mielőtt a Németországgal való egyesülést megvalósítanák, fontos kérdéseket kell rendezni. A határozat, amelyet hozni akarunk, fontos feladatokat tűz a hármas bizottság elé. A két érdekelt kormányval és a kormányzóbizottsággal összefogva javaslatot kell tennie nekünk azokról a feltételekről, amelyek mellett a felségjog átruházásának végbe kell mennie és ki kell dolgozni a jelenlegi rendszer felszámolásának különböző módjait.

— A Népszövetség tanácsának a szerződésben megjelölt egyik legkényesebb feladatát kell teljesítenie. A rendezésre váró kérdések nagyszámúak és bonyolultak. De az eddigi tárgyalások megkönnyítik a végleges megegyezést. A magam részéről már részletes javaslatot tettem ezirányban és a francia kormány képviselői a bizottság rendelkezésére állanak.

A németellenes szavazók pártfogásba vétele. Nemzetközi megoldás sürgetése a saarvidéki menekültek érdekében.

Laval francia külügyminiszter még a következőket mondotta:

— A német birodalmi kormányfő tegnapelőtt a Saarvidék lakosságához beszélt és azt mondotta, ügyeljenek, hogy a Németországhoz visszatérésük makulátlan legyen és óvják meg a legfokozottabb figyelmet. E szavakkal Hitler, meggyőződéseim szerint, azt az akaratot akarta hangsúlyozni, hogy minden megtorlást megelőzni fognak azokkal szemben, akik éltek véleményük és akaratuk nyilvánításának a szerződésben biztosított szabadságával. Biztonsági kötelezettség kell, hogy legyen, amelyet a német kormány június és december hónapban szabadon és önként vállalt. Az emberiség

okából Franciaország nem utasította vissza a menekülteket. Teljes egyetértésnek kell azonban lennie abban, hogy a saarvidéki menekültek kérdése nemzetközi jellegű és hogy megoldása a Népszövetség feladata. A francia kormány erre vonatkozólag haladéktalanul emlékiratot terjeszt a tanács elé.

Laval tudomásul veszi, hogy Németország békejohot nyújtott. Viszont a keleti egyezményhez való hozzájárulást kívánja Németországtól.

— Hitler — folytatta a francia külügyminiszter, — újra hangsúlyozta bekegyeztetését, kijelentve, hogy január tizenharmadika döntő

lépés a népek kibékülése felé és nem támaszt többé területi követelést Franciaországgal szemben. Ezt tudomásul veszem. A két nép közzeledése az európai béke hatályos biztosításának egyik lényeges előfeltétele. Franciaország békeszerető és nem követő önző célokat. A történelem azonban arra tanította Franciaországot, hogy biztonságban kell élnie. A többi nemzetnek joga van ugyanehhez s ezért egyik országnak sem szabad kivonnia magát az alól, hogy résztvegyen olyan paktumban, amelynek célja, hogy minden ország számára biztosítsa az elengedhetetlen, kölcsönös biztonságot. Tegnap a berlini francia nagykövét a birodalmi kormányunk jegyzékét nyújtott át a keleti egyezmény ügyében, amelynek tárgyában tárgyalásokat folytatunk. Megkeressük a tárgyalásoknak adandó konkrét alapot, hogy en-

Katona lenő

Az aszfalt apostola

(Sonnenschein élete)

Ára 35 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

nek jótékony hatása minden országra kiterjedjen. Franciaország hajlandó a béke megbizható megszervezése terén a felelősségből a magarésztét kivenni. Franciaország mindenkit felszólít az együttműködésre.

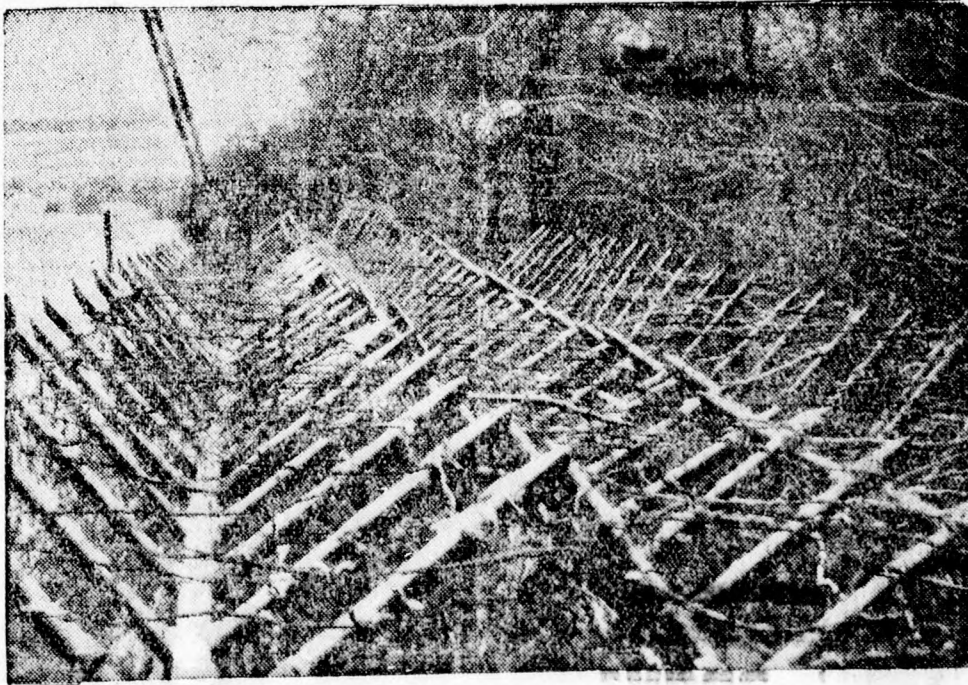
Laval után Litvinov, Komarnický, Osucky és Teyfik Rüsdi Arras szólaltak fel és köszönetet mondtak a bizottságnak a közreműködéséért, amit Knorr is megköszönt.

Az elnök ezután a hármas-bizottság előterjesztését egyhangúlag elfogadottnak nyilvánította s az ülést berekesztette. A legközelebbi ülést péntek délután 4 órára tűzte ki.

Nincs tömeges menekülés a Saar-vidékről.

Párizsból jelentik: A francia kormány, amely 40 ezer saarvidéki menekülthez számított, meglepetéssel veszi tudomásul, hogy csak igen csekély számú menekülő érkezik Franciaországba. A Saar-határmentén több franciaországi helységben a menekültek befogadására központot létesítettek. A menekültek száma azonban egyelőre messze alatta marad a várakozásnak. Egyes hírek szerint csütörtökön csak 52, a *Paris Soir* szerint 300 menekülő lépte át a francia határt.

Párizsból jelentik: Az *Agence Radio* szerint valamennyi saarvidéki zsidó el akarja hagyni a Saarvidéket és egyrészt Franciaországba, másrészt Hollandiába és Lengyelországba emigrálnak.

Franciaország drótakadályokkal zárta el határát az emigránsok beözönlése ellen.

A saarvidéki népszavazás előtt Franciaország a képünkön látható drótakadályokkal zárta el határát, hogy megakadályozza azt, hogy a Saarvidékről uttleveél nélkül emigráns-tömegek szökhessenek át francia területre.

AR

Ittőlparosok bája
Körben.

ostások koncertje
ja a Kereskedel-
sarnokban.

zpontu Kolping
gylet tornaünné-
és tornaszálja a
kus Legényegylet
ermében.

tolikus Kör mű-
táncestélye.

utenberg Dalkör,
Zunekör és Sza-
enekkar nota-dél-
a református
gimnáziumban.

brántffy Zsuzsán-
stékony Egyesület
ros estélye a Ka-
s Körben.

udíjas szineszek
gi műsoros esté-
Katolikus Körben

300.000 ember, 2550 repülőgép és 2200 tank

a szovjet félelmetes keletázsiai hadserege és fővezére a vaskezü Blücher tábornok

Midőn a szovjet — szakítva eddigi ellenes politikájával a nyugati kapitalista világgal szemben — váratlanul hajlandónak mutatkozott a legtöbb európai állammal megemlékező szerződéseket kötni, úgy nyilvánvaló volt az ügyes politikai sakkhúzásnak főindító oka: *házbiztosítás mellett, szabad kezet nyerni a távol Kelet felé!* Japánnak egyre kíméletlenebb katonai, politikai és gazdasági térfoglalása nemcsak Mandzsuriában, Szovjet-Oroszországban parancsolólag arra kényszerítették, hogy ha nem akar lemondani hagyományos törekvéséről a nyílt tenger felé és nem akarja végleg elveszíteni egyetlen kikötőjét a Csendes-óceán partvidékén, akkor teljes politikai és katonai figyelmét a távol Kelet felé kell, hogy irányítsa. Ezt a Szovjet, az utolsó másfél-két év alatt, elismerésemellett következeléssel és eréllyel végre is hajtotta. Ma a transzszibériai vasút mentén, a Bajkál-tótól kezdődően, szinte megszakítás nélkül katonai táborok, repülőterek és új ipartelepek sorakoznak és ugyanez folytatódik végig Mandzsukuo határa mentén számos új erődítménnyel, drótakadályokkal, stb. tarkítva.

Angol utas megfigyelése szerint a szibériai vasuton, amely már nagyrészt kétvágányú, szinte állandóan katonai szállítmányokkal találkozott. Irkuck kibővített pályaudvarán óriási a forgalom. Katonai tehervonatokat látni mindenfelé, ágyúkkal, löszterrel, repülőgépekkel, páncélgépkocsikkal megrakva. A pályaudvar közelében vadonatúj barakk-táborok és gyártelepek (itt fegyvert, lösztert és vasuti kocsikat gyártanak). Tisztában van Blücher főhadiszállása. Itt is sok harcokosít, hangárt látott, továbbá nagy löszraktárakat, gépkocsiparkokat, olaj- és benzinkutakat. Német hírek szerint Vladivosztozkod (neve azt jelenti: Uraljad a Keletet!) nemcsak nagyobb számú helyőrséggel, hanem egy ujonnan kiépített és megerősített váróval látták el, azonkívül a kikötőt is hadikikötővé alakították át. A kikötőben már 20-30 torpedó- és ugyanannyi buvárhajóval összpontosítva. Mivel az oroszok számolnak a kelet-szibériai (mandzsuri) vasút elvesztésével, — a legújabb újsághírek szerint Mandzsukuo állam már meg is vette volna — az ugyancsak Vladivosztozkodban vezető Amur-vasút teljesítő-képességét (második sínpar, új kiterők, hidak, stb.) igyekeznek emelni.

Maga a távolkeleti vöröshadsereg a legtöbb tudósító megállapítása szerint, nemcsak számszerint — 300.000 fő, több mint 2500 repülőgép és kb. 200 harcokosít — hanem szel-

lem, kiképzés és felszerelés tekintetében, elsőrendű fegyveres erő. A Szovjet, tavaly óta, legjobb csapatait és legkiválóbb tisztjeit helyezte ide. Tisztek és legénység 50 százalékkal magasabb fizetést élveznek, mint az anyaországban és sok egyéb előnyben is részesülnek. A kiképzés intenzív és a legkorszerűbb elvek alapján történik. A fegyverem jó, a szellem pedig — orosz híradások szerint — kiválóan lelkes és

Géplakatosból hadseregvezér

A vörös szibériai hadseregnek, különösen az utolsó időkben sokat emlegetett vezérére, Blücher tábornok, aki ennek a hatalmas, minden pillanatban ütőkész fegyveres erőnek nemcsak teljesen önálló parancsnoka, hanem egyben annak megteremtője is; azonkívül beléje plántálja elvitázhatatlan erélyét, katonai tudását, bátorságát és harci kedvét. Kíméletlenül szigorú, sőt kegyetlen tud lenni, ugyanakkor azonban állandóan a legbehatóbban gondoskodik katonáinak jólétéről. De lássuk, ki is az az ember, akiről többek között sokan még most is azt állítják, hogy *volt német vezérkari százados*, — honnan jött, mi a multja? Meredekeken ívelő pályája — éppen úgy, mint a Szovjet legújabb hatalmasának — a forradalom és a polgárháborúk homályából indult ki. A most *alig 45 éves fővezér, valódi nevén Vaszily Konstantinovic Gurcov*, egy Volgamenti faluban született, mint egyszerű napszámosok gyermeke és a *géplakatos mesterséget tanulta ki*. A háborúban egy gyalogezredben altisztiragot nyert. A „Blücher” nevet pedig — a napóleoni háborúk híres porosz hadvezérének nevével — állítólag német fogoly tisztektől kapta — tréfából. Neki viszont annyira tetszett ez a szokatlan név, hogy saját eredeti neve helyett vette fel. A forradalom kitörésekor, mivel titokban már tagja volt a kommunista pártnak, nemokára ezredének fő bizalmiembere. A frontról hazatérve, Samara vidéki város katonai parancsnoka lesz és mint ilyen, kíméletlenül veri le a polgárság minden megmozdulását. Néhány ügyesen vezetett katonai vállalkozás révén a déloroszországi ellenforradalmárok ellen — most már ezredparancsnok — megállítja katonai hírnevét. 1919-ben és 1920-ban mint hadosztályparancsnok ugyancsak sikeresen harcolt Koltsak meg Wrangel fehér-orosz hadseregei ellen. 1921-ben Szibériának katonai parancsnoka, egyben hadtest-, majd később hadseregparancsnok. Vezetői tehetsége és személyes bátorsága folytán már akkor a vörös hadsereg egyik leghíresebb vezére. Mikor a huszas évek derekán a Szovjet fokozott mértékben a forrongó Kína belső ügyei iránt kezd érdeklődni, a hírhedt *Borodin és Karachan* mellett (a feladat Kína teljes bolsevizálása volt), őt küldik ki a délkinai forradalmi kormányhoz, mint „katonai tanácsadót”. Kantonban rövidesen „vörös kínai hadsereget” szervez, azután pedig mint „Galen” tábornok, annak élére áll és eredményesen harcol az északi kormánycsapatok ellen. Hirtelen azonban átpártolt az ellenfélhez, azaz a nemzeti kínai kormányhoz és mint állítólag Németországból menekült „Boruszov” elvtárs, ismét hadsereget szervez és vezet az egyik szovjetellenes kínai mellékkormány ellen.

Mikor azonban a kínaiak rájönnek Boruszov kétszínű játékára, helyzete ott tarthatatlanná válik és „Boruszov” hirtelen eltűnik a Menyei Birodalomból. A következő években, a Kínában ért balsikere dacára, a kiewi katonai kerület parancsnoka, mikor végre 1930-ban a helyzet Távolkeleten a japánok mandzsuri térfoglalása folytán egyre fenyegetőbbé válik.

harcias. (Vannak persze semleges jelentések, melyek, megindokolva, éppen az ellenkezőjét állítják?) A távolkeleti hadsereg azonkívül a legújabb fajtájú és szerkezetű fegyverekkel és hadigépekkel bőven van ellátva. Hogy ezen hadsereget, különösen háború esetén az anyaországtól való, amugyis bizonytalan utánpótlástól függetlenül, a Szovjet, Blücher tábornokkal egyetemben a legmesszebbmenőbbben igyekeznek ellátásáról gondoskodni. Emelik és pártolják elsősorban a mezőgazdaságot és pedig ingyen földdel, szabad gazdálkodással stb. Ezért a kiszolgált katonákat bizonyos erőszakkal arra bírják, hogy ott telepedjenek, azaz nem engedik őket haza, de ez egyúttal az ott szolgáló katonák komoly elégedetlenségének egyik oka. Nagy áldozatok árán *ipart* létesítettek Szibériában: hadianyag-gyárak mellett, konzerv- és cukorgyárak, malmok épültek. *Olajmezők és szénbányák után is kutatnak*. Egyszóval az itt működő hadsereg részére a Szovjet egy önálló és független hadművelési bázist kíván teremteni.

öt — most ismét Blücher tábornok — bízzák meg, mint a szibériai és kínai viszonyok legjobb ismerőjét, az akkor még elég jelentéktelen „távolkeleti vöröshadsereg” parancsnokságával. Hogy utóbbi ma, bármiképpen alakul is a helyzet Kelet-Ázsiában, *igen komoly és figyelemreméltó tényező, az minden kétségen felül áll*. Viszont az is igaz, hogy ez Blücher generális érdeme! Ezt különben a szovjetkormány is csorbítatlanul elismeri. A legnagyobb jutalmakkal és kitüntetésekkel halmozták el. Mikor a nyár elején a központi végrehajtó bizottság nagy ülésén Moszkvában megjelent, számos hivatalos és nemhivatalos spontán ünneplésekben volt része. De talán a legérdekesebb, hogy maguk a japánok is, mint „korunk egyik legnagyobb katonai lángelméjét” emlegetik!

A távolkeleti vöröshadseregről és annak vezérééről a világ közvéleményében ez a felfogás alakult ki. Hogy azonban mindketten — haderő és parancsnoka — milyen eredménnyel és sikerrel tudják majd helyüket megállni a legfanatikusabb faj- és hazaszeretettel, hősiességgel és áldozatkészséggel telt japán hadsereg ellen, azt csak a véreskomoly valóság, azt csak a család sorozata, csak maga a könyörtelen háború fogja végleg eldönteni!

Ingyen

választhat az alant felsorolt könyvek közül, ha az előfizetési díját egy EGÉSZ ÉVRE, 1935. január 25-ig rendezli. Azonkívül részt vesz lapunk más helyén közölt sorsolásunkon is.

Olasz. Világproblémák
Biro: E jelen győzni: fogsz.
Katonai: Az aszfalt apostola
Herwig: Farka ok között
Szerafin: Lola naploja
Legeza: A világmisztio hősei
Bangha: Katolicizmus és zsidóság
Boue: Mit rejt a jövő
Gerely: Egy élet egy lélekért
Czapik: Vasárnapi szentbeszéd vázlatok
Dsidai: Magyar karavan Italian keresztül
Oberding: A modern szövetkezeti mozgalom
Verébely: A rákbetegségekről
Bucsanvi: Az érlelmeszesedés
Szendrey: Vallás és művészet.

Ha tehát fenti feltételeknek eleget tett, úgy közölje velünk a kiválasztott könyv címét, hogy azt megküldhessük. Csakis kifejezett sorsolás és a könyv címének megjelölésével expedíáljuk az ingyen könyvet. — Akik csak egy félévi díjat enyhitenek ki, azok között más könyveket osztunk ki, amelyeknek jegyzékét lapunk más számában fogjuk közölni.

A kiadónak üzenetei

U. M. Timişoara (Temesvár), dr. T. E. Alba Iulia (Gyulafehérvár), L. Gy. Braşov (Brassó), Timişoara (Temesvár), Alba Iulia (Gyulafehérvár), Braşov (Brassó) bizományosunk elszámolásának vétele után a könyvet azonnal szállítjuk.

A világhírű CHARLES BAUDOIN
egyetemi tanár könyvének magyar kiadása.

MOST JELENT MEG!

Az önfegyelmzés művészete

Gyakorlati tanácsokkal és utbaigazításokkal segítségére sietünk ezen könyv útján az olvasónak. Minden művelt ember, aki pontos felvilágosítást akar kapni az emberi lélek titkairól — olvassa el ezen, eddig már több világhírűven megjelent művet. Coué Emil, a világhírű pszichológus mellett prof. Baudouin, a lelkigyógyítással foglalkozó orvosok legkiválóbb képviselője. **Ara 80 lei és portó.**

Kapható kiadónkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldjára Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adjuk vissza.
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint továbbra is hideg szél, a keleti részeken havazás várható.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38, London 15.14, Newyork 310 egynyelcad, Brüsszel 72.15, Miláno 26.39, Madrid 42.22 fél, Amszterdam 208.85, Berlin 123.87 fél, Bécs 73.30 — schilling 57.40, Prága 12.91 fél, Varsó 58.25, Belgrád 702, Bucuresti 305.

Két hónappal elhalasztották az eucharisztikus világgongresszust. Mgr. O'Donogherty érsek, az 1936 decemberére Manillába kitűzött 33. eucharisztikus világgongresszus helyi bizottságának elnöke közli, hogy a kongresszust az eredeti tervtől eltérően 1937 február havában fogják megtartani, hogy a kongresszus európai és amerikai résztvevői az 1936 évi karácsonyestét még otthonukban ünnepelethessék meg.

A bucuresti diákság nem hagyja félbe a sztrájkot, míg követelésüket nem teljesítik. Bucuresti. Saját tud. A sztrájkoló bucuresti joghallgatók küldöttsége tegnap megjelent *Antonescu* igazságügyminiszternél és ismételt előterjesztelte a diákság kérését. A miniszter megígérte, hogy foglalkozni fog a kívánásokkal, de amíg ebben az ügyben lefolytatja megbeszéléseit az illetékes ténylezőkkel, szüntessék be a diákok a sztrájkot. A jogi kari hallgatók erre gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a sztrájkot folytatják, a gyakorlati évekre, a doktorátus és az ügyvédi vizsgára vonatkozó feltételeik teljesítéséig.

Előre fizette az adót, mégis lehúzták a végrehajtók az üzlet rollóját. Sätmar (Szatmár). Saját tud. A tegnapi hetivásár alkalmával az állami adóvégrehajtók beállították *Holzzer József* fűszerkereskedő főtéri üzletébe s mivel a kereskedő nem volt ott, feleségét szólították fel, hogy négyezeröttszáz lejes adóhátralékát fizesse ki. Az asszony azt mondta, hogy nincsen hátralékos adójuk, mert azt előre szokták befizetni s állítást az adónyugtákkal is igazolta. A végrehajtók figyelembe se vették s követelték, hogy azonnal fizesse ki *Holzzer* négy és félezer lit, ellenkező esetben bezárják az üzletet. *Holzzer* megijedt s hogy a hetivásár forgalmában ne érje károsodás, kétezer lit ajánlott fel az állítólagos tartozásba a végrehajtóknak, akik ezt nem fogadták el, hanem az üzletet lezárták, a rollókat lehúzták s a kulcsokat magukhoz vették. *Holzzer* József, amikor később az adóhivatalba sietett s ott a tisztviselőkkel igazolta, hogy ő minden évben rendszeresen fizeti adóját, tartozása nincsen, a felesége által felmutatott nyugták pedig nem hamisítványok. Erre üzletlő is kinyitották.

A nagycsaló *Stavisky* szelleme visszajár és minisztereket veszít össze egymással. Párizsból jelentik: A Flandin-kormány egysége veszélyben forog. Ugyanis, a *Stavisky*-ügyben *Mallarme*, volt postaügyi, jelenleg közoktatásügyi miniszter súlyos összeütközésbe került utódával, *Mandel* postaügyi miniszterrel. *Mallarme* ugyanis bejelentette, hogy birtokában vannak azok az üdvözlő táviratok, amelyeket *Stavisky* az 1932. évi választások után intézett néhány megválasztotthoz. *Mandel* szemére vetette *Mallarmenek*, hogy bár birtokában voltak az iratok, mégis csak akkor adta át azokat, amikor a *Stavisky*-bizottság határozottan követelte. A parlamenti bizottság előtt *Mallarme* csüörtökön igyekezett viselkedését igazolni, *Mandel* pedig heves támadást intézett ellene.

* **Leendő anyáknak** kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közismert természetes „*Ferenc József*” keserűvíz használata által — reggel, éhgyomorra egy fél pohárral — érhető el.

Egy millió lejt nyert egy sätmari (szatmári) kistisztviselő. Saját tud. Az osztályorszáját legutóbbi húzásán egymilliólejes nyereménnyel húzták ki az 50683-as számot, amelynek tulajdonosa *Mózes Károly* szállítótársasági kistisztviselő.

Husszizmussal vádolja *Hlinka* a cseh szokalszervezeteket. Pozsonyból jelentik: A „Slovak” mai számát erősen végigszántotta a cenzura. A megmaradt részből kitérnek, hogy a cseh cenzurának mi volt a fájdalma. *Hlinka* töt néppárti vezér ugyanis élesen kikel *Tyrs* cseh szokalszervezet ellen és megállapítja, hogy a szokalszervezet a csehek nyílt bevallása szerint is a husszizmus szervezetét foglalja magában és a katolikus eszme megtagadását, sőt gyalázását jelenti. Résen vagyunk, írja *Hlinka*, nem engedjük, hogy a mi töt népünket *Tyrs* nevében örvénybe vezessék.

Óriási tűz egy bucuresti vegytisztító gyárban. Bucuresti. Saját tud. Péntekre virradó éjjel tűz ütött ki a bucuresti Falk-féle vegytisztító gyár kétemeletes üzemhelyiségében és csaknem teljesen leégett. A tűz a reggeli órákig tartott. A kár sokmillióra rug.

Lelkiség és materializmus

„... az ajándékok, a szórakozások nem önmagukban rosszak. Szükségesek a lelki életnek. De csak akkor, ha a tizedsorba kellene süllyedniük, amikor a lényegről, a lélekéről, a megváltásról és az örökéletéről kell emlékeztetnünk. A materialista civilizációban pedig mindaz, ami nem lényeg, a lényeg helyére tolaszik és vásári zajjal, materiális súlyával és nehézkedésével elfojtja azt, ami anyagiatlan, megfoghatatlan és nem reklámozható, csak megérezhető. Nem fojthatja meg ugyan a kereszténység nagy áramlatait ez az anyagi torlóadás, de utját állja, beszenyvezi árnyával és sokak számára előrelaszolja a kilátást a lélek csucsai felé. Hogy felfelé léphessünk és haladhasunk, túl kell néznünk azokon, ami szemünk elé tolaszik és meg kell keresnünk azt, aminek éppen rejtett tisztaságában rejlik értéke.”

(Korunk Szava, 1934. dec. 14-iki számában).

Egy boszniai kereskedő Törökország hadügyminiszterére. Érdekes karriert futott be egy boszniai származású kereskedő, *Huszejn-Zeki Alija*, aki a török köztársaság hadügyminisztere lett. A török hadügyminiszter családi neve *Alagics*. Még gyermekkorában Törökországba került. *Mohamed* szultán uralma alatt főszoftgábró lett, majd a világháború után hazatért Sarajevóba és egyideig *Bisztrik* faluban kereskedéssel foglalkozott. A kereskedőéletet azonban hamarosan meguntta és 1921-ben visszatért Ankarába és csatlakozott *Kemal* pasa mozgalmához. Évekig különböző miniszteriumokban teljesített szolgálatot, majd *Kemal* pasa, érdemei elismeréséül, hadügyminiszternek nevezte ki.

Feljegyzések

Az ismert párizsi hetilap, a *Candide* legutóbbi számában olvassuk az alábbi aktuális elmélkedést, melyet *Pierre Gaxotte*, a francia historikus írt:

„Van Párizsban néhány érzékeny lelkiismeret, mely... oly sűrűn tiltakozik, mint ahogyan mások lélegzenek... Tiltakoznak az indiai lázadók és a scottsborougi négek ügyében. Tiltakoznak, ha az ovidioi gyujtogatók ellen készülnek a rend hívei fellepni. Emlékiratot szerkesztenek az olasz antifasiszták s a hitleristák ellenségeinek érdekében... Beadványokkal jelentkeznek *Leorux* vadsága ellen és *Salazar*nak, *Horthynak*, *Gonzales Cabrerának* és *Makintos Ivánnak* vadságai ellen... Az emlékiratokat mindig ugyanazok írják alá: *Mallraux*, *Viollis*, *Victor Margueritte*, *Ghernut*, *Romain Rolland*, *Ratenit*, *Gide*, *Rappaport*, *Pirch*, *Basch*, *Poivert*...”

„Vártuk most a tiltakozást a kivégzésekkel kapcsolatosan, melyek *Kirov* gyilkosának, *Nikolajevnek* pörét megelőzték, kísérték és követtek. Vártuk és semmi sem jött... Az érzékeny lelkiismeretek mélyen hallgattak ezuttal...”

„A Tass-ügynökség jelenti, hogy *Kirovot*, a kommunista párt 3. titkárát fehér gárdisták gyilkolták meg: kivégeztek erre 38 fiatalembert, a börtönök lakói közül, kik a cár idejében körülbeűf 3 esztendősek voltak...”

„A kerék forog tovább. Nincs már több szó fehér gárdáról. *Nikolajev* most már *Zinovjev* és *Trockij* ügynöke. Erre újra ropognak a fegyverek a börtönökben. Moszkvában 28, Minszkben 12, Kiewben 26 kivégzés... Az időt nem vesztegetik: egy pince, halántékra a revolver, két direkt golyó. Fehérgárdisták, trockisták? Mit számít! Minden hullá egyforma... Következik a per... Nincs ügyvéd, nincs tanu, nincs újság, sem beszámoló... Az érzékeny lelkek pedig egyre mélyebben hallgatnak...”

E tünetet jól ismerjük mi is. Ha nevek, melyek nálunk szerepelnek, kissé közönségesebbek, annyival közönségesebb a hanguk is. A hallgatásban azonban egyformák ilyenkor: a nagy franciák s a kicsi erdélyiek. (Skin.)

Nemzetközi sakkverseny Moszkvában. Moszkvából jelentik: A szovjetfővárosban február hó 15-én nagy nemzetközi sakkverseny kezdődik, amely egészen március 15-éig tart. A sakkversenyre a következő mestereknek küldtek meghívót: *Flohr* (cseh), *Capablanca* (cubai), *Lasker* (angol), *Spielmann* (osztrák), *Stahlburg* (svéd), *Lilienthal* (magyar), *Pirc* (jugoszláv), *Moncsik Vera* (cseh) s azonkívül résztvesz a versenyen tíz szovjetorosz bajnok is.

Adományok. *Jaksa Veronkának* A. A. 50, *Mezey János* 50, A. J. M. 50 lejt, *Hat nyomorgó* gyermeknek *Mezey János* 50 lejt küldött. Az öszszegeket eljuttattuk rendeltetési helyükre. Erkezett ezenkívül *Szent Ferenc* nevében egy csomag, amelynek tartalma gyermekruha és élelmiszer. Átadtuk *Jaksa Istvánnak*.

Inczedy-Jocksmann Ödön nyilatkozata a bucuresti diákság nyomorának enyhítéséről

— Kibővítik a diákotthont és rendezik a 300 diák segélyezését —

Bucuresti. Saját tud. *Inczedy-Jocksmann* Ödön, a Magyar Párt alelnöke, csütörtök este Bucurestibe érkezett. Még aznap este résztvett a bucuresti magyar diákotthon gondnoki tanácsa által összehívott védnöki bizottsági ülésén, amelyen elhatározták egy 12 tagú védnökbizottság kiküldését, a bucuresti diáknyomor enyhítésére és olyan életkörülmények megteremtésére, amelyek között a magyar diákság teljes odaadással folytathassa tanulmányait Bucurestiben.

Első helyen áll a megoldásra váró feladatok között az eddig csak 60 diák befogadására alkalmas diákotthon kibővítése.

Inczedy-Jocksmann, mint a Magyar Párt diáksegélyező mozgalmanak elnöke, biztosította a bucuresti diákságot és a gondnoki tanácsot, gondviselő jóakarattal.

Inczedy-Jocksmann Ödön munkatársunknak a következőket mondta:

— A cluj-i (kolozsvári) gyógyszerészeti fakultás és a timisoarai (temesvári) képzőművészeti főiskola megszüntetése érthetően megszorította a bucuresti magyar egyetemi hallgatók számát, akiknek hiányoznak a kellő anyagi

eszközök. A Magyar Párt diáksegélyező akciójának figyelme eddig is kiterjedt a Bucurestiben élő magyar egyetemi és főiskolai hallgatókra és mind fokozottabb mértékben kell erre figyelemmel lennie, mert a már fennálló bucuresti magyar diákotthon befogadóképessége elégtelen arra, hogy ott közel 300 egyetemi és főiskolai hallgató kedvezményes ellátást élvezhessen. Már pedig eddig is az adott legnagyobb agodalomra okot, hogy az otthonon kívül lakó egyetemi hallgatók a nagyváros káros hatásának vannak kitéve. Ennek a diákproblémának megoldása végett tartott csütörtökön este értekezletet a diáksegélyező akció vezetősége. És Bucurestibe jövetelemre azért választottam éppen ezt az időpontot, hogy teljes bepillantást nyerjek a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók valódi helyzetébe. Benyomásom szomorú, de nem kétségbeejtő, mert azt látom, hogy Bucuresti magyarsága tudatára ébredt a helyzet fontosságának és éppen ezért merült fel a gondolat, hogy diákpatronátusokat létesítsenek, amelybe minden jobb helyzetben lévő bucuresti magyart bevonnak. A kérdés tengelye a diákotthon kibővítésében van.

Január 25

Megjegyezte magának fenti dátumot? Ezen időpontig lehet még befizetni részünkre az 1935. évre szóló egész- vagy legalább is félévi előfizetési díjat, hogy ingyen résztvehessen alábbi nyeremények kisorsolásában.

Ime a nyeremények:

Akik 1935. január 25-ig az 1935. egész évre szóló előfizetési díjukat kifizetik:

Főnyeremény: **Egy teljesen ingyenes római utazás és ötnapi római tartózkodás**, 1935. májusában az Erdélyi Lapok társasutazásával kapcsolatban.

2-ik nyeremény: **Egy teljesen ingyenes Velenecébe való utazás és ötnapi velencei tartózkodás**, ugyancsak az Erdélyi Lapok 1935. évi társasutazásával kapcsolatban.

3-ik nyeremény: **Egy „Orion” rádió legszebb kivitelben.**

4-ik nyeremény: **Teljes heti tartózkodás (teljes ellátással) a Püspökfürdőn. Rádiumos gyógyfürdő, hullámfürdő.**

5-ik nyeremény: **Tóth Tihamér legszebb művelnek sorozata (5 kötet).**

Akik 1935. január 25-ig az 1935. évi félévi előfizetési díjukat rendezik:

Főnyeremény: **Egyhetes ingyenes tartózkodás Stana de Valen (Biharfüreden).**

2. **Egyhetes tartózkodás a Gyilkos-tónál.**

3. **Egy igen szép eredeti olajfésimény, amelynek értéke 3000 lei.**

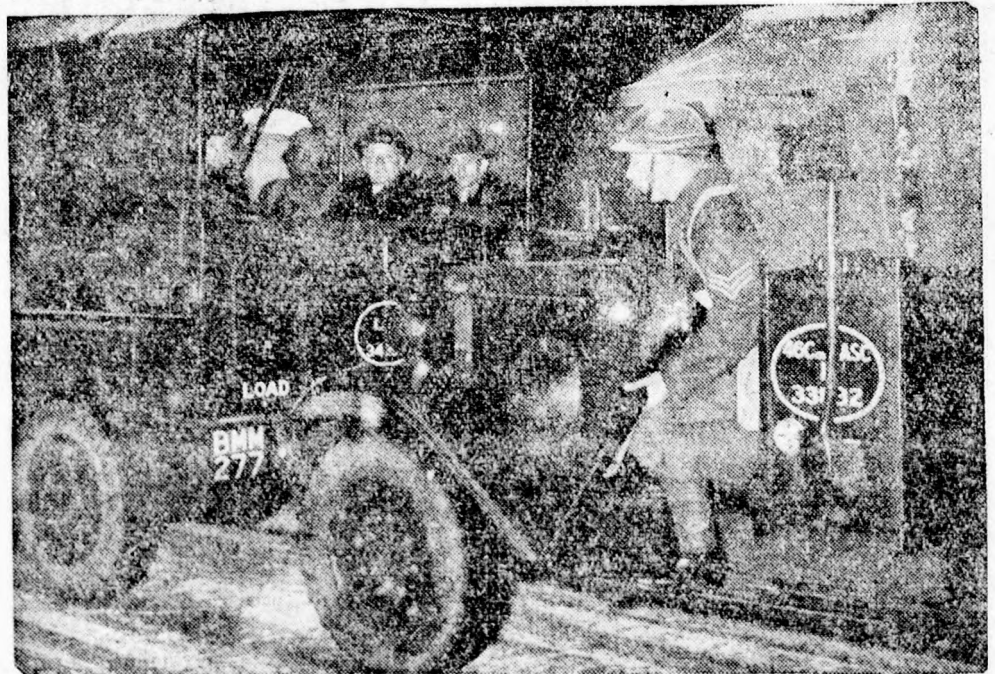
4. **Egy darab legszebb kivitelű férfi, vagy női özüst „Doxa” óra.**

5. **Ezer lei értékű könyv tetszés szerinti választékban, könyvosztályunktól.**

Utlevélhamisítással vádolt autótulajdonos. Sătmar (Szatmár). Saját tud. A rendőrség letartóztatta Katzender Herman autótulajdonost, aki a rendőrség megállapítása szerint utlevél hamisított. Katzender sógora utlevélbe annak leánynevet írta be s ezzel követte el a hamisítást, amelyért háromtól hathónapig terjedhető börtönbüntetés jár. Katzender szabadlábra helyezték, iratait pedig áttették az ügyészéhez.

Elütötte a vonat Eröss Jenőt, a brasoviai kiváló futballjátékost. Brasov (Brassó). A múlt éjjel a páulyaudvaron Eröss Jenőt, a „Brasovia” futballklubjának népszerű játékost, aki ploești ezredéhez akart bevonulni, egy robbogó vonat elkapta és mindkét lábát tőből lemészette. Eröss rögtön a kórházba szállították, a hatalmas vérvesztéségtől azonban a műtőasztalon kiszívódott. A népszerű sportfiú halála nagy részvételt keltett.

A fagy áldozatai a Bánságban. Timișoara (Temesvár). Saját tud. Jelentették, hogy a nagy havazásnak két halálós áldozata volt a Bánságban. Most a fagynak is két áldozata van. Jezvin és Janova községek között az uton Colariu József 49 éves gazdaembert megfagyva találtak. Nichsoaráról (Niczkyfalváról) Trina Mária 33 éves asszony indult el, gyalogosan, a buziási hetipiacra. A hóban eltévedt, megfagyva találtak meg.

Szuronyokkal és gépfegyverekkel őrizték az urnákat a saarvidéki szavazások idején.

Hétfőn éjjel Saarbrückenben a „Wartburg” palota előtt nehézfegyverzetű angol katonaság fogadta a szavazóurnákat, amelyeket szuronyokkal és gépfegyverekkel védtek meg minden esetleges támadással szemben.

Ismét több hattyu tűnt fel a Bánságban. Timișoara (Temesvár). Saját tud. Jelentették, hogy a város közelében egy Bulbuc nevű bírósági tisztviselő éneklő hattyut ejtett el, amely a Béga-jégeről szállt fel. Lintea Dénes tanár, a madártani hivatal vezetője most kijelentette, hogy tényleg az ugynevezett éneklő hattyu tűnt fel a Bánságban. A bírósági tisztviselő által elejtett madár fiatal hattyu s amellett igen fáradt volt, hogy oly közelre engedte magához a vadászt. Lintea tanárnak különben egy Sacalazról (Szakállháza-ról), mint a vele szomszédos Bechicerecul-mic (Kisbeeskerekéről) jelentették, hogy három éneklő hattyut figyeltek meg. A tanár nézete szerint a ritka vendégek feltűnése a heves kosszovai szél és a Fekete-tenger viharaira vezethető vissza. Tulajdonképpen az orosz steppékről kerülhettek ide.

Szabad a hadbírói ítéleteket is bírálni. Cluj (Kolozsvár). Saját tud. Erdekes ügyben hozott elvi jelentőségű döntést az itteni tábla első szekciójának tanácsa. 1934. május 20-án nagygyűlést tartott a tordamegyei Dumbrava községben a nemzeti-parasztpárt. A gyűlés egyik szónoka Radu Teodor 34 éves Belu községbeli lelkész beszédében alaposan kikelt a liberális rendszer ellen. Néhány nappal a beszéde elmondása után csendőrök jelentek meg a lakásán és azzal az indokkal, hogy beszédében állítólag megbírálták volna a hadbírói ítéletét és azt a kijelentést tette volna, hogy a bucaresti hadbírói igazságtalanul ítélte el Precup ezredet és hét társát. Mivel a hadbírói ítéletét bírálni nem szabad, a lelkészt a tordai törvényszék elé állították, amely azonban bizonyítékok hiányában felmentette. Az ügyész fellebbezése folytán került az ügy a cluj (kolozsvári) tábla elé. A mai tárgyaláson a vádlott védője dr. Pop Jonel volt államtitkár, ismert nemzeti-parasztpárti politikus azt fejtette, hogy a hadbírói ítéletét bíráló tárgya lehet tenni és ezért senkit sem lehet elítélni. A védőbeszéd után a tábla kihirdette az ítéletét, amely szerint megerősíti a tordai törvényszék felmentő ítéletét és a bizonyítékok és büncselekmény hiányában felmenti a vádlottat.

FIATAL ANYÁK RÉSZÉRE

FONTOS ÉS TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.

Írta: dr. FÜLDES LAJOS főorvos.

Nékülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Általános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása, stb., stb., stb.

Ara 78 lei és portó.

Kapható: Kladóhivatalunkban.

Vetített képes, tudományos előadás, háziestély és színelőadás a cluj (kolozsvári) „Kolping” Legényegyletben. Január hó 24-én este pontosan 8 órakor a Kolping Legényegylet Str. Baron L. Pop (Brassai) u. 3. sz. alatti helyiségében megkezdte a legényegylet tagjai és vendégei számára sorozatos vetített-képes előadását az egyesület legfőbb vezére és nagy jótévedője, dr. Hirschler József párti prelátus, cluj (kolozsvári) plébános. Ezúttal Egyiptom vidékét mutatja be vetített képes előadásában. A képek saját felvételei, amelyeket nyári utazása alkalmával készített. Az érdekes, tanulságos előadásra felhívjuk vendégeink és tagjaink figyelmét. A belépés díjtalan.

A Kolping Legényegylet január hó 26-án, szombaton este 9 órai kezdettel megrendezi Str. Baron L. Pop (Brassai) u. 3. sz. alatti helyiségében az idei farsangi szezon II. háziestélyét. A meghitt, családi háziestély tiszta jóvedelmét zenekarunk javára fordítjuk. Ezen kedvesnek ígérkező háziestélyre jóelőre felhívjuk vendégeink és tagjaink figyelmét.

A Kolping Legényegylet műkedvelő gárdája február 2-án és 3-án előadja az új kor egyik legaktívabb darabját: *Helyet az ifjúságnak*. A kiváló darab előadására nagyban folynak az előkészületek. Az előadások tiszta jóvedelmét, butorok (asztalok, székek) beszerzésére fordítjuk. Kérjük szeretettel az ifjúságot szerető közönség szíves pártfogását, hogy helyiségünket a mai igényeknek megfelelően tudjuk berendezni és nemes céljainkat: az iparos és kereskedő ifjúság lelki és testi nevelését el tudjuk érni.

KÖZGAZDASÁG

Uj kereskedelmi egyezmény

jött létre — meglehetősen hosszú és kínos vajúdás után — Románia és Magyarország között. Mint jelentettük, a tárgyalások Achilles-sarka, a petróleumbevétel, igen kényes kérdése volt. Végre — kölcsönös engedelmények alapján — „megtaláltatott” ama bizonyos közösnevező, melyre a két ország árucseréje, április elsejétől számítva egy éven át, támaszkodni fog.

Öszintén szólva kevés örömről telik ebben az újszerűtű külkereskedelmi akcióban, mely a közelmúlt állapotaihoz viszonyítva igen csekély haladást jelent a fejlődés irányában. Csodálkozunk kell: miért tekintik illetékes körökben olyan nehezen megoldhatónak ezt a román-magyar gazdasági problémát. Hiszen mindenki előtt tisztán áll, hogy a két szomszédos állam az árucserére szempontjából elvitázhatatlanul egymásra van utalva. Magyarországon nélkülöz egymásra van utalva. Magyarországon nélkülöz egymásra van utalva. Magyarországon nélkülöz egymásra van utalva. Magyarországon nélkülöz egymásra van utalva.

Tárgyilagos gondolkodásra berendezkedett aggyal nehéz tehát megérteni: miért tartózkodik Románia attól, hogy belföldön nem termelt iparcikkszükeleteit a magyar gépipar exportálható fölöslegeiből fedezze? Pedig — legalább is számottevő mennyiségben — nem onnan fedezi. Es éppen itt mutatkozik meg a multbeli és jelenbeli román-magyar kereskedelmi egyezmények végzetes szervei hibája. Hasztalan állítunk fel ugyanis kontingens-arányokat, ha a külkereskedelmi árucserére szempontjából elhanyagoltabb fél — e vonatkozásban Magyarország — nem használhatja ki a természetes lehetőségeket, mivel megrendelés hiányában nem

szállíthat a nyersanyagok ellenében iparcikkéket.

Amíg ez a helyzet fennáll, minden kereskedelmi egyezmény csupán „frott malaszt”.

A mai kóros állapotokra jellemzésül elég talán annyit megemlítenünk, miképp úgynevezett „vasúti guruló anyag”-gal igen sok, távolabb fekvő ország szükségletének jelentékeny részét a magyar nehézipar fedezi. Magyarország még Belgiumba, sőt Angliába is szállít, főképp vasúti vagonkerekeket, tengelyeket és motoros kocikat, — holott éppen az említett két ország ugyancsak fejlett vas-, fém- és gépiparral dicsekedhetik. Vállalják azonban a magyar származású importanyagot, mert ezekben a cikkekben a magyar ipar olcsó árban jeleséggel elsőrendűt produkál. Hasonló a helyzet a magyar motorgyártás és elektrotechnikai ipar terén. A távolabbi, sőt földrészünkön kívüleső külföld ezek irányában is igen sok rokonszenvet mutat. Románia viszont alig vásárol legközelebbi szomszédjától, mert nálunk még közgazdasági területen is legnagyobb úr a „politikum”. A közélet hangzatos jelszavak tüzes paripájára ültetett „lírāja”, amely feleli, hogy a gazdasági életben a kölcsönös hiányok és szükségletek vastörvénye jogokat, megértéseket és ellenérteket követel.

Nekünk komoly szívügyünk, hogy Románia és Magyarország között elmélyüljön a gazdasági kapcsolat. Amíg azonban gazdaságpolitikánk irányításában a bulevardok és a pártpolitikai elfogultságtól túlfűtött atmoszférájú kávéházak „közvéleménye” érvényesül — kölcsönösen gyümölcsöző jövőt nem merünk jósolni a román-magyar árucsereregyménynek. (— ob —)

A román-magyar kereskedelmi szerződés érdekes kulisszatitkai

Április 1-én lép életbe az új román-magyar kereskedelmi megállapodás, március 31-ig a jelenlegi rendszer marad érvényben. A megállapodás szövegezése most folyik, azonban máris tudósíthatunk a megállapodások érdekes ismeretlen részleteiről.

A fa behozatali feltételei és a kontingensek nagyjából változatlanok maradnak. 20.000 vagon tűzfára és 7000 vagon puhafa fűrészárura ad Magyarország kontingenst Romániának, az utóbbi mennyiség azonban emelkedhet, ha a román kormány különleges magyar exportot tesz lehetővé.

Bürokrácia az adóközigazgatásban a kisiparosok téhére. Brasov (Brassó). Saját tud. A sok kellemetlenség és baj mellett, amit a leggyakrabban nem éppen méltányos és igazságos adókövetés és annak kíméletlen behajtása okoz az amugy is nehéz viszonyokkal küzdő iparosoknak, a bürokratizmus szélsőségeitől is szenvedniük kell. Csak egy példát azok közül. Mint ismeretes, minden alkalmazottal rendelkező iparosnak 4 és félszázalékos adót kell fizetnie az alkalmazottak után, akik hetibért kapnak. A kimutatást, hány segéd s mennyi a hetibér, stb. az iparosnak kell elkészítenie és hetenként beadnia. A kimutatás formája és módja már maga erősen igénybe veszi az iparos idejét és idegeit. Maga a rengeteg kérdést tartalmazó ív lepedőnagyságu. És négy ilyen ívet kell hetenként kitöltenie. Joggal kérdezi minden iparos: vajjon nem lehetne ezt egyszerűbben, kezelhetőbben és kíméletesebben megcsinálni? Szükséges-e, hogy egy kisiparos, aki segédei után heti 20 lei adót tartozik fizetni, legalább 100 lei értékű időt s munkát veszítsen?

Egyre emelkedik Anglia oroszországi áruforgalma. Londonból jelentik: A szovjet angliai üzleteit finanszírozó legnagyobb orosz bank londoni fiókjának jelentése szerint a szovjet kereskedelmi szervezetei novemberben 0,33 millió font értékű árrendelést adtak fel London számára az októberi 0,57 és a mult év novemberi 0,81 millió fonttal szemben. Az elmúlt év január-novemberi időszakában az angliai rendelések összege 9,27 millió fontot ért el, ami az előző év hasonló időszakának 4,47 millió fontos vásárlásával szemben 107 százalékos emelkedést jelent.

Szabadon

választhat az alant felsorolt könyvek között, ha az előfizetési díját egy félévre, 1935. január 25-ig rendezi. Azonkívül részvesz lapunk más helyén közölt sorsolásunkon is.

- Szinyei József: A magyar nyelv
Weis István: A magyar falu
Genthon István: Budapest multja s művészete
Lukács Károly: A Balaton
Fitz József: A könyv története
Babits Mihály: Dante
Schenk Jakab: A madarak
Steiner Lajos: Az időjárás
Mosonyi János: Idegrendszerünk
Burger Károly: Az egészséges nő
Szöllőssy Lajos: A táplálkozás
Sik Sándor: A cserkészlet
Nyirő Gyula dr: Psychoanalysis
Nagy József: A filozófia nagy rendszere
Zimmermann Agoston: Fejlődés tan.
Bartucz Lajos: Miképp fedezte fel az ember önmagát
Lassovszky: Világrendszerek
Mihelics Vid: Keresztényszocializmus
Szabó Vendel: Katolicizmus
Balanyi György: Szerzetesrendek
Szabó Vendel: A pápaság.
Luttor Ferenc: Róma. (A város a történelem tükrében)
Glatz Károly: Velence multja és művészete.
Haraszti Emil: A zenei formák története
Czettler Jenő: Agrárpolitika
Ihrig Károly: Szövetkezetek
Judik József: A pénz
Vermon Duckworth Barker: Az angol civilizáció
Szerb Antal: Az angol irodalom kis tükré
Kánszky Béla: A német irodalom kis tükré
Várady Imre: Az olasz irodalom kis tükré
Török Pál: A francia forradalom története
Bartoniék Emma: A középkor
Kmoszó Mihály: Az iszlám
Kállay Miklós: A legújabb líra a világ-irodalomban
Kniezsa István: A szlávok
- Te tehát fennhí feltételeknek eleget tett, úgy közölje velünk a kiválasztott könyv címét, hogy azt megkaphassuk. Csakis kifejezett kívánságra és a könyv címének megjelölésével expedáljuk az ingyen könyvet.

Veszélyben az őszi vetés. Brasov (Brassó). A helybeli mezőgazdasági kamarához befutó jelentések szerint az idei tél szeszélyesége komolyan fenyegeti az őszi vetést. A váratlanul jött háromnapi kemény fagy, amely hólakaró nélkül érte a földeket, veszedelmes károkat okozott a Barcaságban. Amennyiben az újabb tavaszi felmelegedést ismét hirtelen fagy követné, úgy az őszi vetés tekintélyes részének bucsút mondhatunk. A rossz időjárásviszonyokra való tekintettel a mezőgazdasági kamara már most is fokozott gonddal készül a vetőmagbeszerzésre. A feleslegekkel rendelkező gazdáktól jutányos áron összevásárolja a jóminőségű vetőmagot és azt a kiszáradt 25-35 százalékos árkedvezményrel adja tovább.

A szovjet ipari tervezete a folyó évre. Moszkvából jelentik: A szovjet ezévi ipari tevékenységének tervezetéről Kujbusev népbiztos a következőket mondotta: Az új gazdasági évben első sorban az állami nagyipar termelését akarják fokozni. Figyelemreméltó, hogy ez évben a nehézipar további kiépítésére helyezik a fősúlyt, amelynek termelését az elvult évvel szemben 19,4 százalékkal akarják emelni. Az elmúlt évre a termelést 23 százalékkal szándékoztak növelni, a valóságban pedig az emelkedés 26,7 százalékosra ért el. Feltűnő, hogy a könnyű iparban a termelést mindössze 11,7 százalékkal emelik, aminek valószínű oka a nyersanyaggal való ellátásban beállott és még várható zavarok. 1934-ben 10,6 százalékkal szándékoztak emelni a könnyűipar termelését, a valóságban azonban csak 5,3 százalékgig jutottak el. A fa- és feldolgozóipar termelésének fokozását ezévre 12,8 százalékosra szabták meg, míg az élelmiszeriparban 14,8 százalékos termelési emelkedést akarnak keresztülvinni.

Szekfű Gyula:

BETHLEN GÁBOR

Leszállított ára
egészvászonkötésben
320 lei helyett csak
120 lei.

(316 oldal). Rendszeres kedvezmény, csak az Erdélyi Lapok olvasói számára.

A Magyar Szemle Társaság kiadása.

Kapható: az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

SPORT

Luchide és Săvulescu párharca

A fővárosban megjelenő *Gazeta Sporturilor* legutóbbi számában *Luchide bosszúja* című vezércikkben foglalkozik az athéni kudarccal és a megelőző eseményekkel. Sok, eddig ismeretlen részletről lebbenti fel a fátyolt.

Az ellenzéki megmozdulásokkal kezd. Ismerteti azt a kíméletlen harcot, amit *Săvulescu* és társai folytattak Luchide ellen, mert az nem akarta keresztülvinni a válogatott teljes romanizálását. Luchide ugyanis tudta, hogy a sportba nem szabad politikát belekeverni, mert megbosszulja magát. Egy alkalommal Săvulescu a következőket vágta Luchide szemé közé:

— Ez a nemzeti válogatott? Szégyeld magad te is... és mindazok, akik megtérnek...

Luchide nem válaszolt semmit, csak mosolygott és szép csendben hozzákezdett munkájához, a bosszú véghezviteléhez, — amit kitervezett.

A legközelebbi Biroul Federal ülésen indítványozta, hogy az ellenzéknek, elsősorban Săvulescunak biztosítsanak helyet. Mindenki csodálkozva tekintett rá, nem tudták megérteni, hogy ajánlhatja legnagyobb ellenségét.

De Luchide tudta, mit akar.

A taktika azonban nemcsak abból állt, hogy a Biroul Federalba bevásárolta és ezzel mintegy a további hallgatását, elnémitését, vásárolta meg. Most következett az igazi bosszú: Săvulescu kompromittálása.

A lworvi román-lengyel mérkőzés előtt felmerült a kérdés, hogy ki állítsa össze a válogatott csapatot. Luchide javasolta, hogy Săvulescut válasszák meg *egyedüli válogató*-nak. Terve eleinte nagy meglepetést keltett, de ő rábeszélte a Biroul Federal tagjait és — Săvulescu egyedüli válogató kapitány lett.

Lwoban azonban a szerencse Săvulescu mellé pártolt. Döntetlennel sikerült kihúzni a lengyelek ellen s így Luchide terve csak félig-meddig sikerült.

Elérkezett a Balkán-Kupa ideje.

Ismét Săvulescu kapott megbízást. Hozzá nem értését minden egyes intézkedésével kimutatta, de Luchide nem segített. Sőt!

Az első naptól az utolsóig ott volt Athénben, figyelmével kísérte Săvulescu minden ténykedését, de csak mosolygott, amikor az egyedüli válogató kapitány hibáiról meséltek.

Még akkor is nevetett, amikor Románia 4:0-ás vereséggel hagyta el a pályát a jugoszlávok elleni mérkőzés után. Bosszúterve ugyanis teljes mértékben sikerült.

Săvulescu hazatérése után belátta, hogy helyzete tarthatatlan és az első ülésen be is terjesztette lemondását, amit azonnal elfogadtak.

Következik egy újabb válogató bizottság, amelyben ismét Luchide viszi a főszerepet.

A *Gazeta Sporturilor* ezzel a szóval fejezi be a cikket: „Hurrá!...”

Mi csak azt nem értjük, hogy miért kell nyilvánosan tapsolni, sőt ünnepelni Luchidét. Elismerjük hozzáértését és kifejtettük nem is egy ízben, hogy egyike a legintelligensebb és hozzáértőbb futballvezetőknek. A kisebbségi játékosokkal való magatartása és a túlzott sovíniszta irányzattal való szembefordulása is csak növelte szimpátiánkat, de a fent leírt bosszúhadjártnak nem tudunk örülni (bár Săvulescu bukása az egész ország sportjában osztatlan örömet keltett).

Luchide ugyanis mosolygott akkor, amikor bánkódnia kellett volna. Előre tudta a Biroul Federalal együtt, hogy Săvulescu vezetésével csak kudarc vár a román válogatottira, mégis szövetségi kapitánynak ajánlotta, hogy így kompromittálhassa.

Arra nem gondolt, hogy ezzel a — el kell ismerni, ügyes — sakkhuzásával a fejlődő és már nemzetközi megbecsülésre szert tett román futballsportot tette ki egy olyan szegényteljes vereségnek, ami rengeteget ártott és nehéz is lemosni.

Ilyen bosszúnak tapsolni nem tudunk, de a *Gazeta Sporturilor* még tud. (b. s.)

A NAGYVILÁGBÓL

A lillei FC Fivois kapusa, Dalheimer a Saar-vidékről való. Vasárnap csapata a szezon legnehezebb mérkőzését játszotta a Sochaux ellen. Dalheimer azonban pénteken bejelentette, hogy ő minden áron teljesíteni akarja állampolgári kötelezettségét és szavazni akar. Bejelentése nagy meglepetést keltett, de egyben kíváncsiságot is keltett, mert nem tudták, hogy Németországra, vagy Franciaországra akar-e szavazni? Ettől függetlenül azonban a klub vezetői minden ékesszólásukat elővették, hogy tervéről lebeszéljék. Kifejtették, hogy az ő szavazata a népszavazás eredményét nem befolyásolja, míg csapata az ő távollétében súlyosan károsodik és tartalékkapussal esetleg a mérkőzést is elvesztik. Dalheimer azonban nem tárgyalt. Végül kénytelenek voltak elengedni — de mégis játszott. Szombaton este ugyanis a klub elnökének autójával utazott el, vasárnap reggel leszavazott és utána rögtön repülőgépen visszatért Lillebe.

A Balkán Kupa mérkőzések során Athénben találkoztak a résztvevő négy ország bírószövetségének kiküldöttjei. Megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy ezentúl a Balkán-félszigeten idegen bíró nem vezethet hivatalos mérkőzést, csak az érdekelt négy ország szövetségének tagjai. Másszóval megalkotották a „Balkan referee trust united”-et.

Svájcban a klubok vezetői egy érdekes és teljesen eredeti játékos eladási módot léptettek életbe. Különböző árakat állapítottak meg. Aki négy ízben játszott a nemzeti A) válogatottban, az 1500 svájci frankon alul nem adható el, aki kétszer játszott az A) válogatottban és kétszer a B)-ben — 1000 svájci frank; aki kétszer játszott a B) válogatottban — 500 svájci frank.

Válogatás, Ó!

Nagy sikere volt mindenfelé annak a hírnek, hogy a román válogatóbizottságban — helyet kap egy aktív játékos is: Vogl, a Juventus hátvédje, a Kinizsi volt középpályása.

— Remek tip — lelkesedtek érte.

— Válogassanak a játékosok. Egy csatár, egy elsőklasszisú csatár feltétlenül jobban tudja például, hogy kikkel fog jól menni a játék, mint bármelyik kapitány.

— Butaság, — vélte más, — mindenki saját magát válogatná, meg a barátait.

— Tévédés! Remek dolog.

Csak játékosok tudnának jól és elfogulatlanul válogatni.

— Azt nem! De tudnának a válogatott csapatból — jól és elfogulatlanul kihagyni... A két-három legintelligensebb játékos leszavaztatnám, hogy kiket hagynának ki a csapatból. Aztán válogasson a kapitány...

Az ötlet minden különlegessége mellett nagy sikert aratott. Megállapították, hogy ilyen alapon nem fordulhatna elő az athéni kudarchoz hasonló eset.

Remek ötlet, tehát — megvalósíthatatlan...

A ma legidősebb könyve

Varga László S. J.

Új társadalmi rend felé

Ára 25 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályaiban.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Kifogástalan

Állapotban lévő gyermek-kocsit keresek megvételre. Címeket Matula testküzletbe kérek.

Hőoipő

gyermek részére No. 27 „Tretorn” valódi teveször béfessel olcsón eladó Cim Oradea, Str. Densusianu No. 20 Chaura.

Két pár

gyermek kocsija eladó. Oradea, Str. Bratianu 35.

Szilágysági

fajalma kicsiben és nagyban kapható, özv. Senor Aladárné, Strada Gen. Danila Pop 7.

Eladó ház

négy egyszobás lakással, nagy udvarral, istállóval. Értekezni: Oradea (Nagyvárad), Str. Balcescu (Rét-u.) 7.

Széna

közeli szőlőben eladó. Oradea, Str. Deavrancea (v. Rútós-u.) 16.

Eladó

egy teljesen új, három-személyes rödi. Oradea, Str. Bratianu 38.

Magánház eladó

Oradea (Nagyvárad), Str. Cruci (Kereszt-u.) 1. Értekezni: Godényi Lászlónál, Str. Oltenia (Csengery-utca) 8.

Oktatás

Zongora tanítást olcsón vállalok, gyakorlati is lehet. Csapán gyakorlókat is elfogadok Cim Str. Iake Ionescu (v. Kőrös-u.) 60.

Lápossy zeneiskola

heredő, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simeon Stefan (v. Bethlen-u.) No. 20.

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz, Erdős Károly előszavával.

Ára 125 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépséggel, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felnötteknek is értékes, szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István Társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható KÖNYVOSZTÁLYUNKBAN.